

Motion till riksdagen 2018/19:1035

av **Isak From och Anna-Caren Sätherberg (båda S)**

Nästa steg för landsbygden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta nästa steg i utvecklingen av landsbygdspolitiken genom att rikta stöd till de minsta kommunerna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgodose kompetensförsörjningen när det gäller gles-/landsbygd med att se över möjligheten för medborgare och inflyttade i våra mindre kommuner att få sina studielån nedskrivna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det måste gå att leva, bo och verka i hela landet genom att se över strandskyddsreglerna när det gäller gles-/landsbygd för att möjliggöra attraktiva boenden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reseavdraget bör ses över så att långa avstånd premieras före köbildning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi socialdemokrater vill bygga ett land som håller ihop, för det krävs relevanta satsningar där behoven är som störst. Vi tror inte att man åstadkommer det med stora skattesänkningar för de redan välbeställda. Vår prioritering är tydlig: klyftan mellan stad och land och klyftan mellan regioner ska slutas.

Klyftorna har fått växa mellan olika delar av landet allt för länge. Det har bromsat hela landets långsiktiga utveckling. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under föregående mandatperiod gjort historiska satsningar på landsbygden för att bygga hela Sverige starkare. Några exempel är mångmiljardsatsningarna på bredband, på landsbygdens vägar och järnväg, välfärdssatsningen till kommunerna, satsningen på ökad statlig närvaro, med bland annat servicekontor, satsningen på lärcentra, på lanthandlarna samt livsmedelsstrategin.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen lade även fram en proposition om landsbygdspolitiken till riksdagen. Propositionen byggde på den parlamentariska landsbygdskommitténs betänkande som regeringen tog emot den 4 januari 2017. Den 7 juni 2018 fattade riksdagen beslut om mål och inriktning för landsbygdspolitiken som ställer krav på nuvarande och kommande regeringar.

Beslutet om landsbygdspropositionen var ett viktigt paradigmskifte. I propositionen presenterades satsningar för totalt 1,5 miljarder kronor 2019–2020 och därefter 400 miljoner årligen som ska bidra till att nå politikens mål. Insatser görs inom områdena; näringsliv och företagande, digital kommunikation och transportinfrastruktur, innovation och kompetens, samhällsplanering och bostadsbyggande, kommersiell service, välfärdstjänster, kultur och statlig närvaro i hela landet.

Tack vare landsbygdspropositionen förankrar vi nu en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. Några satsningar har redan påbörjats. Vi har stärkt innovation i glesbygd så att företag ska kunna få hjälp med att utveckla sina idéer och ta del av ny kunskap. Vi har förbättrat digitaliseringen hos företag på landsbygden. Vi har påbörjat omlokaliseringen av statliga arbetstillfällen. Vi har förbättrat möjligheten till finansiering för landsbygdsföretag. Många reformer har genomförts men det är viktigt att reformtakten fortsätter.

Många landsbygdskommuner vittnar om att det är svårt att få ekonomin att gå ihop och skattenivåerna är mycket högre än de kommuner som har stordriftsfördelar på en mindre yta. Därför är det nu viktigt att ta nästa steg. Socialdemokraterna vill därför satsa två miljarder kronor årligen på de mindre landsbygdskommunerna, som ofta har en gles befolkning.

Som exempel berörs 13 av 15 västerbottniska och 7 av 8 jämtländska kommuner av förslaget. För en kommun som Strömsund i Jämtlands län skulle det innebära 10,7 miljoner i satsningen på de mindre kommunerna plus 16,3 miljoner i välfärdssatsningen vilket ger 27 miljoner mer för att utveckla och säkra välfärden i glesbygd.

För Norsjö kommun i Västerbotten skulle en sådan satsning handla om 7,4 miljoner kronor plus 5,2 miljoner vilket i Norsjös fall ger 12,4 miljoner och motsvarar hela 1,82 skattekrönor per år. Helt nödvändigt för att för att även en liten kommun ska kunna bygga ett starkare samhälle och trygga välfärden.

Ett arbete med kompetensförsörjning har påbörjats, men mer finns att göra. Företag i norra Sveriges inland har svårt att få tag på rätt utbildad personal. Svårigheterna ser likadana ut i offentlig sektor. Vi socialdemokrater vill starta en återuppbyggnad av vuxenutbildningen och möjliggöra mer distansutbildning från alla små kommuner. Vi vill gärna se att boende och inflyttade ska ges möjlighet att få sina studielån nedskrivna i våra mindre glesbygdskommuner som har svårt med kompetensförsörjningen. Vår bestämda uppfattning är att det måste gå att leva, bo och verka i hela landet. Därför förstår vi även vikten av attraktiva boenden och vill se över strandskyddsreglerna.

Vi ser i glesbygdsområden stora problem med att bankerna inte lånar ut pengar där marknaden är svagare så att människors dröm om ett eget boende i en ny villa eller radhus kan förverkligas. Inte heller flerfamiljshus kan byggas trots att de flesta av Sveriges kommuner har bostadsbrist. För oss är det viktigt med befolkade, aktiva boendemiljöer i hela landet, även i småkommunerna. Vi vill ge möjlighet till statliga lånegarantier i de delar av landet där banken är tveksam att investera.

För att bo och jobba i glesbygd är bilen ofta en förutsättning. Därför vill vi göra om reseavdraget, som i dag baseras på tid och avstånd. Det är orimligt att som i dag bekosta

köbildning i storstäderna. Nästa mandatperiod vill vi göra om reseavdraget så att det bara tar avstånd i beaktande, inte tid. Detta skulle kraftigt gynna gles- och landsbygden.

Vi har gjort en kursändring under föregående mandatperiod med en socialdemokratiskt ledd regering och har kommit en bit på färden. Men reformtakten får inte avstanna. Mer behöver göras och mer resurser kommer att krävas. Vi socialdemokrater bygger inte ett land som håller ihop med stora skattesänkningar för de redan välbeställda. Vi gör det med relevanta satsningar där det behövs.

Rikningen är tydlig; klyftan mellan stad och land ska slutas. Vi vill ha ett starkare samhälle och ett mer sammanhållet Sverige.

Isak From (S)

Anna-Caren Sätherberg (S)